

Morse op SS Rotterdam

Certificaat toekenning Morse als immaterieel cultureel erfgoed voor Remy Denker PA0AGF

Op zaterdag 4 maart 2023 was het de beurt aan groep 1 om aan de negende morseles aan boord van de 'Grande Dame' SS Rotterdam deel te nemen. Daar inmiddels alle morsetekens reeds de revue gepasseerd waren, kwamen de meest lastige letters aan bod die vaak tot verwarring en frustratie aanleiding geven. Ze werden met wisselend succes genomen, waarbij de docenten inmiddels wel duidelijke vooruitgang constateerden. Er werd een behoorlijk teken tempo aan de dag gelegd. Nadat ook de kortepunt-letters (e, i, s, h en 5) als een soort trommelgeroffel werden ervaren was het tijd voor de pauzemodule.

Hiervoor was VERON-voorzitter Remy Denker gevraagd om te komen verhalen hoe 'Morsecode als communicatiemiddel' op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland terecht was gekomen. Ja, wat is nu Immaterieel Cultureel Erfgoed zult u zich afvragen. Welnu, immaterieel erfgoed is de schakel tussen heden, verleden en toekomst. Het is cultuur van nu, geeft een gevoel van verbondenheid met vorige generaties en is tegelijkertijd ook toekomstgericht omdat mensen het willen doorgeven aan volgende generaties.

Anders dan materieel erfgoed (gebouwen, objecten, documenten en monumenten) is immaterieel erfgoed een levende en dynamische vorm van erfgoed, die zich aanpast aan en mee verandert met de tijd. Het verbindt de gemeenschap die het beoefent en zich ermee identificeert. Immaterieel erfgoed vormt het hart van die groep mensen, die het vaak met passie en op vrijwillige basis beoefenen.

De beoefenaars of betrokkenen die hun erfgoed hebben aangemeld in het Netwerk geven (in samenspraak met de beoefenaars) bij het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN) aan dat zij hun immaterieel erfgoed willen voordragen voor bijschrijving in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland. Zij doen dit door hun motivatie kenbaar te maken.

Ze moeten dan een Borgingsplan schrijven waarna dit wordt voorgelegd aan een onafhankelijke Toetsingscommissie. In het plan laten de betrokkenen en beoefenaars zien dat ze nagedacht hebben over de toekomst van hun erfgoed. Zij maken inzichtelijk wat ze nu al doen en wat ze gaan doen om hun immaterieel erfgoed toekomst te geven.

Waar nodig worden aanvullende acties benoemd om knelpunten in de overdracht naar volgende generaties op te lossen. De commissie toetst de voordracht en adviseert het bestuur van KIEN dit immaterieel erfgoed bij te schrijven. Dan volgt het besluit. Het erfgoed is dynamisch, wat betekent dat het met de tijd mee kan veranderen. De beoefenaars/betrokkenen staan open voor deze dynamiek en geven hier ook uiting aan.

Dit is een korte samenvatting van een langdurig proces waarbij Remy heel veel uitzoekerij moest doen en geduld en diplomatie aan de dag moest leggen om het voor elkaar te krijgen. Hij wist dit ondersteund door een aantal Powerpoints op een sympathieke en amusante wijze aan de talloze aanwezigen in de cursus te presenteren.

Na afloop werd onze voorzitter verrast met het ingelijste Certificaat 'Morsecode als communicatie middel' zoals geplaatst op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland, gedateerd 7 november 2015.

Hierna ging de cursus verder met wat Nederlandse en Engelse taal oefeningen, waarbij vooral in de laatste taal een aantal van de 500 meest voorkomende Engelse woorden werd gehanteerd.

Hieraan nam Remy ook even deel, maar met al zijn ervaring als CW'er vormde dit natuurlijk geen enkel probleem. Al met al een interessante zaterdagochtend waar de cursisten heel enthousiast over waren. ■

